

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 827
Warszawa, 6 lipca 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Józefa Rackiego.

(-) Krzysztof Borkowski; (-) Jan Bury; (-) Marek Gos; (-) Jarosław Górczyński; (-) Eugeniusz Tomasz Grzeszczak; (-) Stanisław Kalemba; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Jan Łopata; (-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Krystyna Ozga; (-) Mirosław Pawlak; (-) Janusz Piechociński; (-) Józef Racki; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Andrzej Sztorc; (-) Piotr Walkowski; (-) Zbigniew Włodkowski; (-) Piotr Zgorzelski; (-) Stanisław Żelichowski.

USTAWA
z dnia.....2012 r.
o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów

Art. 1. W ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uczestniku scalenia - rozumie się przez to właściciela lub użytkownika gruntu położonego na obszarze scalenia oraz inwestora, a w przypadku gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego także podmiot gospodarujący tymi gruntami;”

b) dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) inwestorze – rozumie się przez to podmiot realizujący inwestycję celu publicznego na gruntach, o których mowa w pkt 1.”;

2) w art. 2:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wydzielenie gruntów zabudowanych w wyniku scalenia gruntów innemu uczestnikowi scalenia jest dopuszczalne tylko za zgodą tego uczestnika scalenia oraz za zgodą dotychczasowego właściciela i pod warunkiem rozbiórki lub przeniesienia przez niego zabudowań w oznaczonym terminie, albo wyrażenia zgody na dokonanie rozliczenia wartości zabudowań w gotówce lub w innej formie.”

c) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Zmiana granic nieruchomości zabudowanej może być dokonywana w trakcie scalenia gruntów bez zgody, o której mowa w ust. 3, pod warunkiem, że nie pogorszy to warunków użytkowania takiej nieruchomości, w szczególności dostępu do budynków.”;

3) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowanie scaleniowe, postępowanie wymienne oraz zagospodarowanie poscaleniowe przeprowadza i wykonuje starosta jako zadanie z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu państwa, z zastrzeżeniem ust. 5-7 oraz art. 4 ust.

2 i 3. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starosty w sprawach z tego zakresu jest wojewoda.”;

4) w art. 4:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) o scalenie wystąpi inwestor, którego działalność spowodowała lub spowoduje skutki, o których mowa w pkt 2;

„5) o scalenie wystąpi organ właściwy w zakresie ochrony przyrody w przypadku gdy korzystanie z gruntów objętych ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„2. Koszty prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego pokrywa:

1) inwestor, który wystąpi o scalenie gruntów;

2) organ właściwy w zakresie ochrony przyrody, który wystąpi o scalenie gruntów.”;

5) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisy art. 3 ust. 1 i 3 oraz art. 4 ust. 3 mają zastosowanie również przy wymianie gruntów.”;

6) w art. 8:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uczestnik scalenia lub wymiany, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 2 oraz art. 17 ust. 2, otrzymuje grunty o równej wartości szacunkowej w zamian za grunty dotychczas posiadane.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli wydzielenie gruntów o równej wartości szacunkowej jest technicznie niemożliwe lub gospodarczo nieuzasadnione za równą wartość szacunkową uważa się również wartość o różnicy nieprzekraczającej 3 %.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na zgodny wniosek zainteresowanych uczestników scalenia można im wydzielić grunty o innej wartości szacunkowej stosując dopłaty.”;

7) w art. 17:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Grunty niezbędne na cele miejscowej użyteczności publicznej, pod ulice i drogi publiczne oraz na wykonanie i utrzymanie albo przewidziane do takiego wykonania i utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych, wydziela się z gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.”;

b) w ust. 2 po zdaniu pierwszym dodaje się zdanie:

„Uczestnicy scalenia w drodze uchwały wybierają cele miejscowej użyteczności publicznej oraz określają procentową wielkość zmniejszenia wartości należnych im gruntów.”;

8) w art. 33:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1;

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Do postępowań nadzwyczajnych dotyczących wzruszenia decyzji ostatecznych, nie stosuje się art. 145, 154, 155 i 156 Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli wniosek został złożony po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów stała się ostateczna.”

Art. 2. 1. Postępowanie scaleniowe lub wymienne prowadzone w dniu wejścia w życie ustawy podlega zakończeniu na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Postępowania administracyjne, o których mowa w art. 1 pkt 8, podlegają umorzeniu jeżeli upłynęło 5 lat od dnia, w którym decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów stała się ostateczna.

Art. 4. Samorządowe kolegia odwoławcze na podstawie protokołu zdawczo-odbiorczego, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekażą wojewodzie dokumentację związaną z toczącymi się postępowaniami administracyjnymi.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przepisy obecnie obowiązującej ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749) tworzą nadal realne możliwości prowadzenia prac mających na celu głównie poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych i wraz z zagospodarowaniem poscaleniowym spotykają się z powszechną aprobatą wnioskujących o takie prace rolników. Oznacza to, że takie scalenia określane mianem scaleń strukturalnych winny być dalej prowadzone głównie na obszarach charakteryzujących się rozdrobnieniem

i rozproszeniem gruntów poszczególnych gospodarstw rolnych, przy wykorzystaniu m.in. środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Brak jest natomiast przepisów umożliwiających skuteczne prowadzenie prac scalieniowych z urzędu w przypadkach, gdy działania różnego rodzaju inwestorów z zakresu systemów infrastruktury, głównie technicznej, powodują znaczącą ingerencję w rolniczą przestrzeń produkcyjną. Co prawda w dotychczas obowiązującym stanie prawnym postępowanie scalieniowe może być wszczęte z urzędu m.in. jeżeli ukształtowanie rozłogów gruntów na projektowanym obszarze scalienia wskutek działalności przemysłowej, przebiegu istniejących lub budowanych dróg publicznych, kolei, rurociągów naziemnych oraz zbiorników wodnych lub urządzeń melioracji wodnych zostało lub zostanie znacznie pogorszone, ale brak jest obowiązku nakładania na inwestora takich działań w procesie scalieniowym. Jedynie w przypadku prowadzenia scalienia gruntów w związku z budową autostrady określono, że koszty wykonania scalienia i wymiany gruntów oraz zagospodarowania poscaleniowego gruntów pokrywa Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (art. 4 ust. 2). Oznacza to, że w przypadku inwestycji celu publicznego, innych niż autostrady, koszty scalienia gruntów pokrywane byłyby ze środków budżetu państwa zaplanowanych w Dziale 010 Rolnictwo i Łowiectwo. Obecnie obowiązujące przepisy wykluczają możliwość wydatkowania środków EFRROW na operacje dotyczące scaleń infrastrukturalnych.

Należy zauważyć, że pojęcie „inwestor” występuje w obowiązujących ustawach specjalnych, np. „specustawa” drogowa, przeciwpowodziowa, kolejowa, itd. Na mocy niektórych z tych ustaw inwestor może nabywać, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego, nieruchomości poza obszarem inwestycji w celu dokonania ich zamiany na nieruchomości położone na tym obszarze lub wydzielania ich na tym obszarze w postępowaniu scalieniowo-wymiennym.

Proponowane zmiany (art. 1 ust. 2 pkt 10) wprowadzają pojęcie „inwestora”, przez którego rozumie się jednostkę samorządu terytorialnego lub inny podmiot realizujący inwestycję celu publicznego oraz włączają inwestora do grona uczestników scalienia (art. 1 ust.

2 pkt 5). Oznacza to tym samym, że w proponowanym pojęciu „inwestora” mieszczą się podmioty realizujące inwestycje celu publicznego na mocy tzw. „specustaw”. Ponadto przedstawione zmiany określają, że koszty prac scaleniowych oraz zagospodarowania scaleniowego pokrywałby każdy z inwestorów, którego działalność powoduje, że ukształtowanie rozłogów gruntów gospodarstw rolnych zostało lub zostanie znacznie pogorszone. Dodany w art. 4 przepis ust. 3 pkt 1 wyraźnie wskazuje, że to inwestor, którego działalność wpływa dezorganizująco na przyległe do danej inwestycji obszary rolne będzie obciążany kosztami prac scaleniowych oraz zagospodarowania poscaleniowego. Włączenie instytucji scalania i wymiany gruntów, a więc aktywny udział właścicieli gospodarstw, w realizację inwestycji celu publicznego prowadzi do zwiększenia akceptacji społecznej takiej inwestycji. W efekcie prowadzi to do obniżenia kosztów społecznych takich inwestycji (np. kosztów nabywania gruntów na takie cele), a zaproponowany sposób jej finansowania odciąża jej finansowanie z Działu 010 Rolnictwo i Łowiectwo.

Instytucja scalania gruntów powinna być uruchamiana nie tylko w przypadku wnioskowania samych rolników o przeprowadzenie takich postępowań (scalenie strukturalne) czy związanych jedynie z budową autostrad, ale także w przypadku realizacji przez inwestorów, innych niż GDDKiA, inwestycji celu publicznego wpływających dezorganizująco na rolniczą przestrzeń produkcyjną, zwłaszcza szybkie koleje, lotniska, itp.

W związku z powyższym zostały zaproponowane warunki umożliwiające wszczęcie takiego postępowania z urzędu (art. 4 ust. 1 pkt 4 - wystąpienie inwestora do starosty). Tego typu regulacja spowoduje, że instytucja scalania gruntów może być w przypadkach określonych w ustawie traktowana jako uzupełniająca, czy wręcz zastępująca instytucję wywłaszczeń nieruchomości na takie cele.

Podobnie nakładanie różnego rodzaju funkcji ochronnych na nieruchomości (lub ich części) wchodzące w skład gospodarstw rolnych oznacza ingerencję (o różnej skali ograniczeń) podmiotów publicznych w sferę stosunków własnościowych związanych z prowadzeniem produkcji rolniczej w gospodarstwach rodzinnych, w większości na ich gruntach własnych, w warunkach kształtowanych często przez pokolenia i uwzględniających głównie aspekt ekonomiczny takiej produkcji wyrażający się dążeniem do maksymalizacji dochodu rolniczego.

Organy właściwe w zakresie ochrony przyrody mają możliwość nabycia takich gruntów np. w drodze wywłaszczenia lub zawierania różnego rodzaju umów.

W związku z powyższym, proponowane zmiany (art. 4 ust. 1 pkt 5) umożliwiają, po wystąpieniu organu właściwego w zakresie ochrony przyrody do starosty, wszczęcie z urzędu

postępowania scaleniowego, jeżeli korzystanie z gruntów objętych ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone. W tym przypadku organy właściwe w zakresie ochrony przyrody uczestniczą w pokrywaniu kosztów przeprowadzania postępowania scaleniowego lub wymiennego oraz zagospodarowania poscaleniowego.

Kolejna zmiana (art. 2 ust. 3 i 3a) polega na dopuszczeniu możliwości zmiany przebiegu granic nieruchomości zabudowanych. Uzasadniając takie stanowisko należy podkreślić, że zmiana granic nieruchomości zabudowanej w trakcie scalenia gruntów bez zgody właściciela, pod warunkiem, że nie pogorszy to warunków użytkowania takiej nieruchomości, w szczególności dostępu do budynków, pozwoli na dokonanie niezbędnych korekt przebiegu granic działek w obrębie terenów siedliskowych poprzez dostosowanie ich np. do elementów zainwestowania w terenie.

Zmiana w art. 3 ust. 1 polega na wskazaniu wojewody jako organu wyższego stopnia, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), w stosunku do starosty.

Uzasadniając takie stanowisko należy podkreślić, że wojewoda, jako dysponent środków budżetowych, sprawujący ścisły nadzór w zakresie wyprzedzającego finansowania nad realizacją przedsięwzięcia jakim jest scalanie gruntów powinien zachować kompetencje w zakresie sprawowania nadzoru także jako organ II instancji w tej dziedzinie, w szczególności że jest to zadanie zlecane staroście jako zadanie z zakresu administracji rządowej. Wynika to z faktu, że decyzja wydawana przez starostę kończąca postępowanie scaleniowe a dotycząca zatwierdzenia projektu scalenia nie jest decyzją ostateczną i może być reformowana w postępowaniu odwoławczym, jak wynika to z brzmienia art. 138 § 1 ust. 2 Kodeksu postępowania administracyjnego. Wymaga to jednak wiedzy specjalistycznej i ingerencji w samą merytoryczną materię projektu, który zatwierdza decyzja starosty, a nie oceny decyzji organu I instancji tylko pod względem formalno-prawnym, jak to z reguły czynią dotychczas samorządowe kolegia odwoławcze.

Wojewoda posiada w tym zakresie wyspecjalizowane służby, które mogą wprowadzić w projekcie scalenia niezbędne zmiany merytoryczne, o które wnioskuje głównie rolnicy składający odwołania. Ponadto postępowanie odwoławcze powinno być przeprowadzane sprawnie - bez zbędnej zwłoki, ponieważ w grę wchodzi tutaj wykorzystanie wspólnotowych środków pomocowych i konieczność dotrzymania harmonogramów realizacji szeregu inwestycji z zakresu zagospodarowania poscaleniowego, a określonych w projekcie, który otrzymał zapewnienie finansowania z udziałem tych środków.

Tak więc wojewoda i jego służby gwarantują sprawne przeprowadzenie postępowania odwoławczego. Dotychczasowa działalność samorządowych kolegiów odwoławczych pokazuje, że nie podejmowały one działań w zakresie reformowania decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów w rozumieniu art. 29 ust. 1 ustawy na etapie postępowania odwoławczego, co często skutkowało jego przewlekłością.

Ponadto należy podkreślić, że wydanie decyzji ostatecznej w postępowaniu opisanym powyżej winno nastąpić w ściśle ustalonych terminach agrotechnicznych z uwzględnieniem aktualnego stanu obejmowania w posiadanie poszczególnych kategorii gruntów rolnych, co wymaga stałego współdziałania służb wojewody z innymi organami administracji publicznej odpowiedzialnymi np. za przyznawanie płatności bezpośrednich (Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Kolejna zmiana (art. 8 ust. 1 i 2) polega na doprecyzowaniu zasady ekwiwalentności. Projektowany przepis wskazuje, że każdy uczestnik scalenia otrzymuje w zamian za grunty dotychczas posiadane grunty o równej wartości szacunkowej, z wyjątkiem gdy:

- wydzielenie należnego ekwiwalentu jest technicznie niemożliwe lub gospodarczo nieuzasadnione, ale różnica ta nie może przekraczać 3% wartości gruntów posiadanych przed scaleniem;
- na obszarze scalenia brak jest gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, a z obszaru scalenia wydziela się grunty na cele miejscowej użyteczności publicznej z gruntów przysługujących poszczególnym uczestnikom poprzez stosowne zmniejszenie należnego im ekwiwalentu.

Ponadto, dotychczasowe zapisy powodowały, iż w przypadku stosowania dopłat pomiędzy rolnikami (uczestnikami scalenia) z tytułu powiększenia gospodarstwa rolnego przy zastosowaniu tolerancji 3% osoba zmniejszająca obszar swojego gospodarstwa otrzymywała dopłatę pomniejszoną właśnie o te 3%. Zasadne wydaje się wprowadzenie zasady ścisłej ekwiwalentności, co oznacza, że osoba zmniejszająca obszar swojego gospodarstwa będzie zobowiązana wnieść dopłatę na rzecz osoby powiększającej obszar swojego gospodarstwa w pełnym zakresie (art. 8 ust. 3).

Zmiana w art. 17 ust. 1 polega na wskazaniu, że grunty na cele miejscowej użyteczności publicznej, pod ulice i drogi publiczne oraz na wykonane i utrzymywane na koszt Skarbu Państwa albo przewidziane do takiego wykonania i utrzymywania urządzenia melioracji wodnych podstawowych wydziela się z gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych. Jeżeli natomiast na terenie objętym scaleniem nie ma gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, to grunty na wyżej wymienione cele wydziela się z gruntów uczestników scalenia.

Projektowana zmiana w art. 17 ust. 2 określa, że uczestnicy scalenia w drodze uchwały wybierają cele miejscowej użyteczności publicznej oraz określają procentową wielkość zmniejszenia wartości należnych im gruntów i w ten sposób projektowany przepis stanowi ochronę ich prawa własności do gruntów objętych scaleniem.

Dodatkowo, proponuje się doprecyzowanie zakresu obowiązywania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach dotyczących scaleń gruntów (art. 33). Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ustawy o scalaniu i wymianie gruntów w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to, że w przypadku decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia mogą być stosowane także tryby nadzwyczajne, co oznacza, że strony (uczestnicy postępowania) mogą występować z wnioskami o stwierdzenie nieważności decyzji zatwierdzającej projekt scalenia gruntów nawet po kilkudziesięciu latach od jego zatwierdzenia, gdy upłynęły już terminy np. zasiedzenia.

Ocena Skutków Regulacji

Niniejszy projekt ustawy jest zgodny z Konstytucją RP. Projektowane regulacje nie są objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Wejście w życie projektowanej ustawy zmieniającej może spowodować odciążenie finansowania scaleń gruntów z Działu 010 Rolnictwo i Łowiectwo, gdyż zgodnie z projektowanymi przepisami inwestor, realizujący inwestycję celu publicznego, będzie zobligowany do pokrycia kosztów prac scaleniowych lub wymiennych i zagospodarowania poscaleniowego. Koszty te, stanowiące część kosztów całej inwestycji, dotyczą jedynie tych obszarów, na które inwestycja wpływa dezorganizująco. Jednocześnie po stronie inwestora nabywanie gruntów w procesie scaleniowym zostanie ograniczone do niezbędnego minimum (ustalanego w projekcie scalenia), gdyż instytucja scalania gruntów może być traktowana jako zastępująca instytucję wywłaszczeń nieruchomości na takie cele.

Należy wskazać, że nie jest możliwe oszacowanie wielkości środków, które mogą odciążyć finansowanie scaleń gruntów z Działu 010 Rolnictwo i Łowiectwo, gdyż nie sposób określić wszystkich inwestycji celu publicznego i wielkości obszarów, na które te inwestycje oddziałują dezorganizująco.

Wejście w życie projektu ustawy nie wpłynie na rynek pracy, na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Zaproponowane rozwiązania prawne pozwolą włączyć instytucję scalania i wymiany gruntów w realizację inwestycji celu publicznego. Takie działanie pozwoliłoby na zminimalizowanie negatywnych skutków realizacji inwestycji na strukturę przestrzenną gospodarstw rolnych. Ponadto, scalenia gruntów na takich obszarach prowadzą do zwiększenia akceptacji społecznej niezbędnych inwestycji infrastrukturalnych, gdyż w trakcie postępowania scaleniowego przedstawiciele społeczności lokalnych biorą bezpośredni udział m.in. w opracowywaniu projektu scalenia.

Projekt nie został poddany konsultacjom w myśl art. 34 ust. 3 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2012 r. poz. 32).

Warszawa, 6 września 2012 r.

BAS-WAPEiM-2276/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Józef Racki)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę artykułów 1–5, 8, 17 i 33 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, ze zmianami). Zmiana dotyczy m.in. wprowadzenia do ustawy pojęcia „inwestora”, uchylenia przepisu zakazującego scalania określonych kategorii gruntów, dopuszczenia możliwości dokonania w trakcie scalenia gruntów zmiany granic nieruchomości zabudowanej, wskazania wojewody jako organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starosty, przesłanek wszczęcia postępowania scaleniowego, wskazania podmiotów pokrywających koszty prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego, stosowania zasady ekwiwalentności w postępowaniu scaleniowym i wymiennym, zasad i trybu wydzielania gruntów na cele użyteczności publicznej.

Projekt zawiera przepisy przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu należy wskazać art. 345 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepis ten stanowi, że Traktaty nie przesadzają w niczym zasad prawa własności w państwach członkowskich.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustaw o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 6 września 2012 r.

BAS-WAPEiM-2277/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie
gruntów (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Józef Racki) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę artykułów 1–5, 8, 17 i 33 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, ze zmianami). Zmiana dotyczy m.in. wprowadzenia do ustawy pojęcia „inwestora”, uchylecia przepisu zakazującego scalania określonych kategorii gruntów, dopuszczenia możliwości dokonania w trakcie scalenia gruntów zmiany granic nieruchomości zabudowanej, wskazania wojewody jako organu wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starosty, przesłanek wszczęcia postępowania scaleniowego, wskazania podmiotów pokrywających koszty prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego, stosowania zasady ekwiwalentności w postępowaniu scaleniowym i wymiennym, zasad i trybu wydzielania gruntów na cele użyteczności publicznej.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 9 października 2012 r.

BSA I - 021 - 341/12

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 10.10.2012

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 września 2012 r., GMS-WP-173-261/12 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów**.

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 04 października 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA RG

L.dz. ....

Data wpływu 05 10 2012

ZW/0714/248/12

Pan
Lech Czajla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Mistrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 września 2012 r., dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy: **o zmianie ustawy o - o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów**, w załączeniu, uprzejmie przekazujemy opinie otrzymane z województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i lubelskiego.

Z wyrazami szacunku

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

Kraków, dnia 1 października 2012 roku
OR. IX. 0821.384.2012

Uwagi Województwa Małopolskiego w przedmiocie projektu ustawy z dnia 6 lipca 2012 roku - o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów.

Aktualnie obowiązuje ustawa z dnia 26 marca 1982 roku o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jednolity).

Odnosząc się do projektowanej ustawy, należy wskazać, iż „Szczegółowe zmiany i regulacje zaproponowane w projekcie ustawy są dobrym kierunkiem i doraźnie rozwiązują problemy związane z realizacją ustawy. Ponadto zwracamy uwagę, że proponowane zapisy są doraźnym działaniem nie rozwiązującym szerszych problemów w zakresie realizacji scaleń i w naszej opinii tylko przygotowanie nowej ustawy w tym zakresie może poprawić znacząco ten stan”.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWODZTWA PODKARPACKIEGO W RZESZOWIE

Departament Organizacyjny

OR-II.0821.148.2012.WKD

Rzeszów, 2012-10-02

**Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP**

W odpowiedzi na Pańskie pismo, przesłane drogą elektroniczną dnia 24 września 2012 r., zawierające prośbę o przedłożenie opinii do projektu *ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymiarze gruntów* uprzejmie informuję, że opiniuję pozytywnie projekt wyżej wymienionego aktu normatywnego.

**Z up. Marszałka Województwa
Tomasz Ciechanowski
Dyrektor Departamentu Organizacyjnego**

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

Zespół
Obsługi Prawnej

Katowice, dnia 3 października 2012 r.

OP.KW-00384/12
OP.0821.00162.2012

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 września 2012 r. (przesłane drogą elektroniczną), zawierające prośbę o wyrażenie opinii dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, uprzejmie informuję, że w/w projekt ustawy został w dniu 27 września 2012 r. przekazany do opinii wydziału merytorycznego - Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Po konsultacji projektu z w/w Wydziałem informuję, że Zespół Obsługi Prawnej tut. Urzędu nie wnosi uwag do projektowanego uregulowania prawnego.

Koordynator
Zespołu Obsługi Prawnej
Kadga Prawny
Bożena Sankorska-Dudy

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 617
fax. +48 (32) 20 78 618
biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

Opinia z woj. lubelskiego

W odpowiedzi na otrzymanego maila, Biuro Geodezji Urzędu
Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, opiniuje pozytywnie
poselski projekt ustawy- o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów.
Niniejszy projekt uwzględnia istotne zmiany, bardzo ważne w procesie scalnia i
wymiany gruntów.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY
PG VII G 025/321/12

Warszawa, dnia 3.10 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 04.10.2012

Data wpływu .....

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Seremety Seremet

Nawiązując do pisma z dnia 19 września 2012 r. nr GMS-WP-173-261/12, przy którym przekazano poselski *projekt ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów*, uprzejmie informuję o braku uwag do w/w projektu, w zakresie odnoszącym się do obszaru działania prokuratury.

Z pusem

A. Seremet

Andrzej Seremet

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel. (22) 623-21-65; fax (22) 623-11-55
e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/4ZG/WEG /12

Warszawa, 2012-10-11

SEKRETARIAT SZEFA KS

Licz. 14

Pan

Data wpływu 10 2012

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 września 2012 r. znak: GMS-wp-173-261/12 przy którym otrzymaliśmy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów - uprzejmie informuję, iż Zarząd KRIR generalnie pozytywnie opiniuje powyższy projekt ustawy. Jednakże zastrzeżenia budzi projektowany zapis art. 17 ust. 1. Zdaniem Zarządu KRIR - Agencja Nieruchomości Rolnych jako zarządca gruntów państwowych powinna mieć wiedzę o scaleniach tych gruntów.

Zarząd podziela zawarty w uzasadnieniu do projektu ustawy pogląd, że instytucja scalania gruntów powinna być uruchamiana nie tylko w przypadku wnioskowania samych rolników o przeprowadzenie takich postępowań (scalenia strukturalne), czy związanych jedynie z budową autostrad, ale także w przypadku realizacji przez inwestorów (innych niż GDDKiA) inwestycji celu publicznego wpływających dezorganizująco na rolniczą przestrzeń produkcyjną, zwłaszcza szybkie koleje, lotniska itp., jednakże za te grunty rolnicy powinny dostać odpowiednie grunty lub zapłatę.

Jednocześnie pragnie zauważyć, że w uzasadnieniu mylnie wyjaśniono, że „zasada ścisłej ekwiwalentności” (dotycząca art. 8 ust.3) oznacza, że osoba zmniejszająca obszar swego gospodarstwa będzie zobowiązana wnieść dopłatę na rzecz osoby powiększającej obszar swego gospodarstwa, gdyż dopłatę tą powinna uiszczać osoba powiększająca jego obszar na rzecz osoby, której gospodarstwo zostało pomniejszone.

Pozostaję z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Izby Rolniczych

Wiktor Semulewicz

